

— Δὲν υποχωρέσα τίποτα; Δὲν ψημάσαι;
— "Όχι, αφέντη."
— Ναι, βέβαια, έχεις δίκτη. "Ηρθες στήν ξπανύλι άργότερα, μετά δυν χρόνια, όταν το καζί είχε σταματήσει κι' ούτια είχανε ξεχαστεί. Μά περισσού..., πολύ περιέσχω..."

— Πριό, αφέντη;
— Δὲν σού είπαν, δὲν σού δηγγήθηκαν τίποτε στήν ξπανύλι τόσον καιρό τώρα;

— "Όχι."
— Δέν υποψεύς νά μιλούν ποτέ για ένα τρομερό περιστατικό, που συνέβη στο χωρό που βρίσκεται μάλιστα μαζευόντας από την ξπανύλι;

— "Όχι, αφέντη."
— Κι' θαυμάσιο είναι, Ναι, ναι, αντί... Μά και τι παράξενο!... "Ωςτι η ή δυστυχίσμενή; Και βούλεται κλειστάνει στον καταφαγέντο πάνω πάγκο; Φτωχή θεαί Μάρθα!... Δὲν υποψεύς λοιπόν νά μιλάνε πάντα για τη γοητεία Μάρθας πού την συνηργούσαν σι πεθαίνειν;"

— Την καρνηγόδωναν οι πεθαίνειν...
— Ναι. Είναι μάλιστα τρομερή, μάλιστα στοχασία. Μιά ξπανύλι πάνω μείνει χωρίς τέλος και πού έξηγήταν σημεια, τι συγκινί αυτή, γιατίς νά το περιμένειμε. "Αλυσίδα... Θα σου πάμ με διώ λόγια το φερτό αιώνιο περιστατικό, για νά ξέρεις περι τίνος πρόσωπατα..."

"Αναγρέψη την παιδιά μου και είπα στο Δημήτρη:

— "Η γοητεία Μάρθα, η θεαί Μάρθα, όπως τη λέγανε, ζούσε στο χωρό που βρίσκεται μάλιστα μαζευόντας από την ξπανύλι μας, ησυχή και χωρίς φροντίδες. Μόνη της φροντίδα ήταν ένα μικρό έγγονάνια της, έξ-έγρια, χρόνια, το ίδιο απάτερε φοτογραφία με αγάπωτες σάν παιδί της. Μήποτε δέν ήταν άλιωστο το παιδί του παδιού της; Οι γονείς του παδιού είχαν πεθάνει ξαφνικά ή ένας συντάρ στον άλλο, μέσα σ' ένα τρόμα. Ετοι το μικρό έμεινε δύσφιλον από τη γοητεία της. Αντί ήταν πάντα ή μονη της φροντίδα, όπως εσύ είσαι, ή μονη της αγάπης, ή λατερέα της ή μεγάλη, ή άπειρη γαρεστητή. Το παιδί μεγάλωσε και ήταν μάλιστα, όταν ξέρανα ένα πρωτό, ή γαράν του το βρήκε λιτοθυμωμένο στο κρεβάτιαν του και ζητώνταν άντι θεάτρα!... Τι είχε συμβεί; Ήππεις πατάρια; Ή πατάρια σέ μια νίχτα; Κανένας δέν ξέρει, κανένας δέν πιερούντες νά καταλάβει, νά ξέρηγε, Μάρθα, ήταν γοητεία πολύέρευνη και δύργητη, που βρήκε στον παπού της μέσως δηλιών της Νόμιζε πάντα νά ξέρεινες τον καινό και τη σημερινή, με τη βοήθεια της έξιλητας και τη πιερούντας Θεού. Μά την τοτίτη νίχτα, έναν ή δευτέρα Μάρθα ξαγγινούντα πλάι στο κοιμισμένο αγάπούνα της, έπουντες ξεκανά νά της κριτούν τηρη πόρτα.

Ποιος νά ήταν τένοια ώρα;

— Ποιός είναι; φύτησε ή θεαί Μάρθα.

Κομμιά άπαντητα.

— Ποιός είναι, γινέ μου, είπα;

— Τάχ! τάχ! τάχ!... ή πάρτα.

— Απάντησε ποιός είσαι;

— Τάχ!, τάχ!...

Η γοητεία ήταν τολμηρή. Σηγκάνθηκε λοιπόν μαλι τράβηξε το σύρτη της πόρτας.

— Εμειρδός... Ευπλάκα μέσα δηνοις και' αν είσαι, είτε κρατώντας στά χέρια της το παρόν της.

Μά ή πόρτα δέν άνοιξε. Μονάχα ξανακούστηκε το ίδιο κτύπημα:

— Τάχ!, τάχ!...

Η γοητεία ίπονταστηκε τώρα. Δέν ήταν γειτονας. Δέν ήταν σηρατοκότας. Δέν ήταν οιγιάνος τέτοια ώρα. Θάνατος το τυνεμή του καινού, ή αίματος θριαμβάτος. "Αστορά, δέν διστάσω," Αγνές την πάρτα ή άσφυξη την και κόπταξε έξω. Κόπταξε και δέν είδε κανένα. Ο δρόμος ήταν έρημος. Περιώντας λίγο, έκανε το σταυρό της και ξανάκισε. Μά δέν πρόφορες νά καθήση πλάι στην αγάπηνα της και ξανάκισεν ο κύνοις στην πόρτα:

— Τάχ!, τάχ!, τάχ!...

Η γοητεία διογιάστηκε. Περιμένει νά ξανακούστηκη ή ποιος καιδίστηκε στην πελεκώση τη φράση της και' αποσύρεις, έξει μπρόστα στο πόδια της, ένα τρομερό γέλιο, ένα γέλιο περιποτακιού, χλευαστικού, σωτακιστικού. Ή θεαί Μάρθας άναποφύγισε. "Αργάξε ένα φανάρι, έπειτα στην πόρτα κι' έσκινε νά δή...

— Είλα Χριστή και Παναγία, μουριανύρισε.

Μά δέν πρόφορες νά τελειώσει τη φράση της και' αποσύρεις, έξει μπρόστα στο πόδια της, ένα τρομερό γέλιο, ένα γέλιο περιποτακιού, χλευαστικού, σωτακιστικού.

Η θεαί Μάρθας άναποφύγισε. "Αργάξε ένα φανάρι, έπειτα στην πόρτα κι' έσκινε νά δή...

— Τί ήταν, αφέντη;

— Τί ήταν; "Ενα κρανίο! Ένα ανθρώπινο κρανίο, που σύλευε μονάρχο του και κροτάλιζε τα δόντια του!..."

(Ακολουθεί)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Έψης ο ήμιος ξένυνε στήν άγρια μου πατούδα
και' ένα τον δόκιμα φύλιγμα σε θιλεούδην οχτίδα

νά μοι τό φέρει έμένα.

Θέλω νά ίδω τή μάνα μου, τ' άδερφα μ' νά φιλήσω,
στόν τάρο τον πατέρα μου θέλω νά προστινήσω.

Βαφέθηκα τά ξένα!

Μικρό—μικρό πού δραπάνεψε ή άλινηρη μου μοδά,
μικρό—μικρό της ξενιτελάς τό μανατάτι πήρα
μια γειά παραμένα...

Μά τώρα πει τα ζόρτασα της ξενιτελάς τή κάτιλη,
αν είνε και Παράδεισος, διά την άμησο πάλι.

Βαφέθηκα τά ξένα!

Μικρό χελαύνας μου, για μια σταύτσα στάσου,
για μια σταύλια λιτήσου με και δύο μου τά φτερά σου

τά λεπτοκαμούνεα!

Θέλω τό δύντηκο μ' έγα στό σπήλαιο πού μένω,
θέλω στής μάνας πού μένω λίγη φωνή νά φώνω.

Βαφέθηκα τά ξένα!

Άντρειοκένα μου βουνά, για λίγο χαμηλώστε,
για λίγο—λίγο γειρέτε, λίγη βοήθεια δώστε

σέ πόδια πουραμένα.
Πεπύμησα νά σταύτσω με γιοτερό σταύλι,
νά πάν στην πατέριδα μου, στ' άγαπη τα

(ξειδί).

Βαφέθηκα τά ξένα!

Κι' έσεις πού μεγαλώσατε στόν κόρφο της
(μητέρας),
έσεις πού δέν σας έφαγε της ξενιτελάς ά-
(γέρας),

καθώς με τρώει έμένα,
μή μοι πασκαρδίσετε σαν κίλιο τόν καῦμό
(μων)
και ψάλλω τή πατέριδα σας σέ κάθε στε-

(παγκύ μου).
Βαφέθηκα τά ξένα!
Γ. ΒΙΖΥΝΟΣ

ΔΥΟ ΦΙΔΑΚΙΑ

Σέ άμφισσωμένη άκρογιαδάλη πάντα στά λευκά
και' της προύρας της λευκάνει πριν ουνέν, μά
ξενιχούνε βιστούλια πατέλιανά
θαλασσινό άφανωκαντανένη.

Κι' έπεις άγρεάς τ' άλαροδ, πάντα στά λευκάνει πριν ουνέν
στά γαλαζένα κυματάρια, δίνει στόν άρρωδο
νά πάν της κόρης διό φιλάσια.

ΠΙΑΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΡΗΜΑΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

"Ερμοι βιολί π' αράγησες στόν τοίχο πρεμασμένο
και' ή κόρδες σου έχουν στάσει,
γι' άναθημάσου έναν καιρό παλιό και' άνεμεμένο
μπροστά στό χρονούσασι."

Λεβέντες σάνταρφερωνες σ' άναπερος χορούς

με τό γιλόνι σκοτό
και' άγαπτες έχομπροδένες, έθεφρεινες καιπούν
στ' άλαβθενο χορού.

Τώρα στό σπήλαιο τό θυλιτό πού στοιχείωσεν ή θιλυρό^μ
μ' άναθημάς παλιόνες,
σένα μονάχα ν Ζωή έχει απ' τό Χάρο κρίνει
ν' άναθημάς καρές....

Η ΔΥΠΗΣ ΣΟΥ

'Εχεις πού αργά έπερασα πολύ,
κοπάνια στό παραθύρο καθισμένη
είχες την καστανή σου περαλή
στό κέρι τ' άπαλο σου αποκιμασμένη.
Μού φέντες πώς ήσουν ζωγραφιά
και' έμενε ή ματά μου καρφωμένη.
Τόση γλυκιάδα έχεις και' άμορφά
άγαπτη μου, σάν είσαι λιτημένη!
Τό ματά μου άπω σε δέν ξεκολλά,
άχ! ή καρδά μου πλέον δέν μ' ζητεί,
διαν γειάς έσον και' αντή γειά,
διαν δαρβήσεις σου κι' αυτή διαφωτής.
Είναι κοντά σου δύο και νά πάς
και την καρδά μου σε δέλα ζεκολουθείς,
μά όχι σ' δάλα.... Έσον δέν μ' αγαπάς
μ' έκεινη σαν πελάνη σέ αγαπτες....

I. ΠΟΛΕΜΗΣ

